

9 май - Хотира ва кадрлаш куну

- 1999 йили 9 май куни Ўзбекистон пойтахтида Хотира майдони очилди ва шу кундан буён 9 май Хотира ва кадрлаш куни деб нишонланмокда. Ушбу байрам мустақил Ўзбекистонда асрлар давомида қаҳрамона, ўлкамизни ҳимоя қилган, унинг эркинлиги, мустақиллиги ва халқининг тинчлиги учун курашган ватандошлар хотирасига бағишланган. Хотира ва кадрлаш тушунчаси чуқур маънога эгадир. Ушбу кунда фашизмга қарши курашишларда қатнашган, ўз Ватанини ҳимоя қилишда жонига фидо қилган, шунингдек Тўмарис, Широқ, Спитамен, Жалолиддин Мангуберди, Наджмиддин Кубро, каби қаҳрамонлар ва асрлар давомида халқ орзу қилган эркинлик учун курашган Қодирй, Беҳбуди, Мунаввар-қари, Чўлпон, Авлони, Фитрат, Усмон Насоир каби миллий қаҳрамонларимизни руҳини шод этиб эслаш ҳам фарз ҳам қарздор. Инсоният иккинчи жаҳон урушида қатнашган, бу аёвсиз жангу жадалда қаҳрамонларча ҳалок бўлганлар хотирасини асло унутмайди.

- *Иккинчи жаҳон урушида ҳалок бўлган минглаб юртдошларимиз хотирасини ёд этиш, оловли жанггоҳлардан омон қайтган боболаримизга, оғир кунларни сабр-бардош билан енгган, машаққатли дақиқаларда ҳам ўзлигини йўқотмаган, имони бутун юртдошларимизга ҳурмат-эҳтиром кўрсатиш том маънода миллий қадриятга айланди. Президентимиз Ислон Каримовнинг 2014 йил 25 мартда қабул қилинган «Иккинчи жаҳон урушидаги Ғалабанинг 69 йиллиги нишонланиши муносабати билан 1941-1945 йиллардаги уруш қатнашчилари ва ногиронларини мукофотлаш тўғрисида»ги фармони Иккинчи жаҳон уруши қатнашчиларига кўрсатилаётган эҳтиромнинг яна бир ёрқин ифодасидир. Мазкур фармонга мувофиқ барча шаҳар ва туманларда, қишлоқ ва маҳаллаларда уруш қатнашчилари ва ногиронларига юбилей медали ва пул мукофотлари тантанали равишда топширилди.*

- **Президентимиз Ислон Каримов ташаббуси билан эълон қилинган 9 май – Хотира ва қадрлаш куни мамлакатимизда умумхалқ байрами сифатида кенг нишонланмоқда. Инсон хотира билан тирик, қадр билан улуғ. Ўтганларни, уларнинг хайрли ишларини, жасоратини ёдга олмоқ, эъзозламоқ халқимизга хос эзгу фазилатлардандир.**

9 май. Пойтахтимиздаги Хотира майдони ҳар қачонгидан гавжум. Бу ерга уруш ва меҳнат фахрийлари, ҳукумат аъзолари, депутатлар ва сенаторлар, ҳарбийлар, жамоатчилик вакиллари ташриф буюрди. Майдон узра маҳзун мусиқа таралади.

- – Юртимизда муқаддас Хотира ва қадрлаш куни деб ном олган бу қутлуғ байрам билан аввало бугун сафимизда соғ-саломат ҳаёт кечираётган уруш қатнашчиларини, нуроний отахонларимизни, барча-барча юртдошларимизни бағримга босиб, чин қалбимдан самимий табриклайман, – деди Ислом Каримов.
- Биз 9 май – Ғалаба кунига Хотира ва қадрлаш куни деб ном берганимизга, мана, 15 йил тўлмоқда. Бугунги кунда ҳеч иккиланмасдан айтиш мумкин: бундай ном олган бу сана йуртимизда умумхалқ байрамига, ҳақиқий анъанага айланиб қолди. Нега деганда, хотира ва қадрлаш тушунчалари асл миллий қадриятларимизга жавоб бериб, ота-боболаримиздан қолган ҳам диний, ҳам инсоний урф-одатимиздир.
- Ўтганларнинг номларини ёд этиш, хотирасини ҳурмат билан эслаш, уларнинг арвоқларини шод қилиш муқаддас одат сифатида қон-қошимизга сиғиб қотган

- Бу аёвсиз уруш юртимизда қанча-қанча бева-бечора ва етим-есирларни қолдириб, қандай оғир азоб-уқубатлар олиб келганини яна ва яна бир бор еслаймиз. Шулар ҳақида гапирганда, яна бир муҳим вазифамиз бўлмиш – бугун сафимизда омон бўлиб, ҳаётимизга файз бағишлаб келаётган уруш қатнашчилари, муҳтарам фахрийларимизга муносабат ҳақида алоҳида сўз йуритишни истардим.
- Уларнинг умри ғанимат эканини унутмаслик, айна ҳаёт бўлган пайтида уларга эътибор ва ғамхўрлик кўрсатиш, оғирини енгил қилиш, қадрлаш ва еъзозлаш барчамиз учун, аввало, ҳукумат ва ҳокимият раҳбарлари учун ҳам қарз, ҳам фарз, десак, ҳеч қандай хато бўлмайди. Лўнда қилиб айтганда, ертага пушаймон бўлмаслик учун бугун бурчимизни адо этсак, айна муддао бўлар эди. Халқимизнинг собиқ Иттифоқ халқлари қаторида Иккинчи жаҳон урушида қозонилган ғалабага қўшган хиссаси ҳақида гапирганда.

- Уруш арафасида мамлакатимизда 6,5 миллионга яқин аҳоли яшаган бўлса, шундан 1,5 миллиони урушда бевосита иштирок этган. Яъни, ёш гўдак ва болаларни, қариялар ва аёлларни ҳисобга олмаганда, халқимизнинг 40 фоиздан кўпроғи қўлига қурол олиб, жанг майдонларида қатнашган. Ва бу даҳшатли урушда қарийб 500 минг юртдошимиз, яъни урушда қатнашганларнинг 30 фоизи ҳалок бўлган, нобуд бўлган. Албатта, ҳаммамиз яхши тушунамиз, шунча қурбон ва йўқотишларни халқимиз Ватанини фашизм балосидан, фашизм қуллигидан сақлаб қолиш учун берган. Шу билан бирга, бир фикрни такрор ва такрор айтишга тўғри келади, деди Президентимиз.
- Ишончим комил, бизнинг ота-боболаримиз суронли уруш майдонларида қандайдир номаълум тепаликни эгаллаш, унга қизил байроқ ўрнатиш учун эмас, хаёлида авваламбор ўз ота-онаси, болалари, севимли ёри учун, уларнинг келажаги ва тинч ҳаёти учун жон фидо қилган.

- Яъни, уларнинг “Болаларимиз, юртимиз омон бўлсин, халқимиз ҳеч қачон ҳеч кимдан кам бўлмаган ва ҳеч кимдан кам бўлмасин”, деган ниятлари бугун барчамиз учун айнан бизларга қаратилган даъват сифатида туюлиб турса, буни ҳам табиий ҳол деб қабул қилишимиз керак. Одам шулар ҳақида ўйлар экан, бундай эзгу ниятларни, юртимизнинг, халқимизнинг бунёдкорлик салоҳиятини рўёбга чиқариш, гўзал ва бетакрор Ватанимизнинг янада тараққий топишига ҳисса қўшиш барчамиз учун, бугун яшаётган авлод учун ҳам фуқаролик, ҳам инсоний бурч десак, айти ҳақиқатни айтган бўламиз. Ҳеч кимга сир эмас, бугунги дунёда ўзининг қадр-қиммати, ғурур ва номусини англаб яшайдиган, ўз кучи ва қудратига ишонган, ўз меҳнати ва ақл-заковати билан келажагини қуришга ва ўз юртини ҳимоялашга қурби етадиган давлат ва халқни жаҳон аҳли тан олади ва ҳурмат қилади.

- Айнан шу мақсадга эришиш йўлида Ватанимизнинг эртанги кунни, келажаги бўлмиш, бизнинг таянчимиз ва суюнчимиз бўлган ёш авлодни тарбиялаш, фарзандларимизга замонавий билим бериш ва уларни ҳақиқатан ҳам ҳал қилувчи кучга айлантириш энг устувор вазифамиз эканини ҳеч қачон унутмаслигимиз даркор.
- . Айни шу кунда мен эл-юртимиз билан бирга бўлиб, шу куннинг ҳам хурсандчилигини, ҳам изтиробини уруш қатнашчилари, муҳтарам фахрийларимиз билан баҳам кўриб, ғойибона бўлса ҳам уларнинг барчасини бағпимра босиб, яна ва яна бир бор бутун халқимизни ана шу тарихий сана билан табриклашни ўзимнинг муқаддас бурчим деб биламан.
- Фурсатдан фойдаланиб, барча ватандошларимизга тинчлик-омонлик, бахт ва омад тилайман, деди Ислом Каримов.